

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 27867
Tarih : 16-10-2022

73425

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Süleyman SOYLU** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK
Van Milletvekili

Van'da 2016'dan bu yana Van Büyükşehir Belediyesinin bütçesi ve kadroları hukuk dışı olan kayyum uygulaması ile yürütülmektedir. Halkın oyları ile seçilmeyen kayyumlar 31 Mart 2019 seçimlerinde halk tarafından görevden alınmışsa da 19 Ağustos 2019 tarihinden bu yana Van'da belediye idaresi kayyum kontrolündedir. Türkiye tarihinde bile bu kapsamda örneği görülmeyen kayyum uygulamasının birçok soruna ve anti demokratik uygulamaya yol açtığı bilinmektedir. Ancak yerel yönetimlerin sunması gereken temel hizmetler bakımından yaşanan sorunların boyutları çok daha kapsamlıdır. Türkiye'nin birçok büyük şehrinde rutin hale gelmiş belediyeçilik uygulamaları 6 yılı aşan kayyum uygulamaları nedeniyle Van ve ilçelerinde henüz yaşama geçirilememiştir.

Van'da yurttaşların en temel haklarından olan toplu ulaşım hakkı sistematik bir şekilde ihlal edilmektedir. Yerel yönetimlerin düzenlediği toplu ulaşım alanındaki sorunlar yıllardır çözülmemektedir. Kış ve yaz mevsimine uygun olmayan otobüs durakları, hiç olmayan otobüs durakları, saatleri belirli olmayan otobüs durakları bazen yurttaşların saatlerce beklemesine neden olmaktadır. Yaşlı, gebe, hasta, engelli ve iş çıkışı yorgun yurttaşlar başta olmak üzere tüm yurttaşların beklemek zorunda kaldığı yerlerin mevsim koşullarına uygun hale getirilmesi gerekmektedir. Özellikle Tuşba ilçesine bağlı uzak mahallelere otobüs servislerinin sefer sıklığının yeterli olmadığı, durak bekleme yerlerinin düzensiz olduğu sık sık gündeme gelmektedir. Durakların düzensiz olması sadece Tuşba'da değil, Gevaş, Erciş, Bahçesaray, Çatak, Gürpınar, Başkale, Çaldıran, Özalp, Muradiye ilçelerinde de yaşanan bir sorundur. Van merkezde 2-3 ana arter dışında otobüs duraklarının ya olmadığı, ya da bekleme yerleri olmayan tabelalardan ibaret olduğu bilinmelidir.

Öte yandan Van'da resmi yoksul yurttaş sayısının 400 bin kişiye yaklaştığı bilinmektedir. Yaşanan kitlesel yoksunluğa karşın birçok yer için şehir içi ulaşım ücretlerinin 20-40 TL bandına yükselmiş olması yurttaşlar açısından büyük sorunlara yol açmaktadır. Birçok büyük şehirde olan bilet aktarma sisteminin Van'da uygulanmaması, bütün mesafelere eşit miktarda fiyat alınması da adil olmayan uygulamalara yol açmaktadır. Yol/Bilet fiyatları asgari ücretli, işsiz, emekli ve öğrenci yurttaşlar için büyük bir yük oluşturmaktadır.

73425

Bu bağlamda;

- 1) Van'da toplu taşıma bilet fiyatları son bir yıl içerisinde kaç kere zamlanmıştır? Zamların gerekçeleri nelerdir? Zamların ortaya çıkardığı sorunlara dair bakanlığınızın bir araştırması mevcut mudur?
- 2) Van'da işsiz ve yoksullar, asgari ücretliler, öğrenciler ve muhtaç olan yurttaşlar için sağlanan toplu ulaşım destekleri nelerdir?
- 3) Van'da hafta içi her gün toplu ulaşım kullanan bir öğrencinin aylık ortalama ulaşım gideri ne kadar olmaktadır?
- 4) Van'da "kısa mesafelerde daha düşük bilet fiyatı hakkı" uygulanmakta mıdır? Birçok ilde uygulanan, "yurttaşların indiği durağa göre yol mesafesi dikkate alınarak" bilet iadelerinin yapılabileceği bir sistem kurulması planlanmakta mıdır?
- 5) Van'da "birden fazla toplu taşıma aracı kullanılması durumunda indirimli aktarma hakkı" uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa 2022 yılı içerisinde toplu ulaşım kullanan kaç yurttaş aktarma indirimi hakkı kullanmıştır?
- 6) Van ve ilçelerinde otobüs bekleme duraklarının sert kış ve yağış koşullarına uyumlu olması için herhangi bir çalışma planlanmakta mıdır?
- 7) Yurttaşların otobüs duraklarına bekleme ve hareket saatlerini kısaltmak amacıyla online dakika takip sistemi kurulması planlanmakta mıdır?
- 8) Bazı mahallelerde yurttaşların durak bekleme yeri talepleri neden karşılanmamaktadır? Bu kapsamdaki sürecin hızlandırılması amacıyla bir çalışma yürütecek misiniz?
- 9) Van'da toplu taşımada kullanılan otobüs ve minibüsler arasında bir entegrasyon mevcut mudur? Bu kapsamda hareket saatlerinin standartlaşması amacıyla bir çalışma planlanmakta mıdır?